

Heikas Oy
Kalannintie 232
23200 VINKKILÄ

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOIN-
TISELOSTUKSESTA;
BIOKAASULAITOKSEN RAKENNUSHANKE NURMOON TAI LAPUALLE

1 HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Heikas Oy on toimittanut Länsi-Suomen ympäristökeskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen biokaasulaitoksen rakennushankkeesta Nurmoon Hemminginmäen alueelle tai Lapualle Kiviniemen alueelle.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa keskitetty biokaasulaitos käsittelemään alueen karjatalouden lietteitä ja mahdollisesti peltobiomassoja, yhdyskuntajätevesilietettä sekä teollisuuden sivutuotteita ja biojätteitä. Laitoksella käsiteltävä orgaaninen aines jalostetaan lannoitetehtäviksi ja biokaasuksi. Biokaasun sisältämä energia on hyödynnettävissä paikallisesti lämpönä ja sähköinä, ja jatkossa myös liikennepolttoaineena. Laitoksen käsittelykapasiteetiksi on suunniteltu 120 000 – 360 000 tonnia lietemäistä jätettä vuodessa.

YVA- menettelyn tarkoituksena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

Hankkeesta vastaava

Heikas Oy
Kalannintie 232
23200 VINKKILÄ

Konsultti

Watrec Oy
Koulukatu 13
30100 FORSSA

Yhteysviranomainen

Länsi-Suomen ympäristökeskus
PL 262
65101 VAASA

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (713/2006) 2. luvun 6§:n kohdan 11 b mukaan hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (myöhemmin YVA- menettely) laitoksen biologisen käsittelykapasiteetin ylittäessä 20 000 tn vuotuisen käsittelykapasiteetin.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä sekä miten arviointimenettely tullaan järjestämään. Arviointiohjelmasta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä selvitysten perusteella laaditaan ympäristövaikutusten arviointiselostus, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomainen kokoaa eri tahoilta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta oman lausuntonsa, jossa tarkastellaan arviointiselostusta koskevien YVA- asetuksen mukaisten sisällöllisten vaatimusten toteutumista. Arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto liitetään mahdollisiin lupa- tai muihin hankkeen toteuttamista edellyttäviin hakemuksiin.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltavat vaihtoehdot

Nollavaihtoehto (VE 0): Biokaasulaitosta ei rakenneta

Vaihtoehto 1 (VE 1): Biokaasulaitos toteutetaan Nurmoon Hemminginmäen alueelle, kiinteistöille nro 544-402-0002-0056 ja 544-402-0002-0098. Laitos perustetaan käsittelemään vuosittain 120 000 – 360 000 tonnia biohajoavaa materiaalia.

Vaihtoehto 2 (VE 2): Biokaasulaitos toteutetaan Lapualla Kivimäen alueelle, kiinteistölle nro 408-401-0001-0250. Laitos perustetaan käsittelemään vuosittain 120 000 – 360 000 tonnia biohajoavaa materiaalia.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Biokaasulaitoksen rakentaminen vaatii yksityiskohtaiset rakennus- ja rakennuttamissuunnitelmat.

Näihin edellytetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiset rakennusluvut, jotka myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Nurmon sijoituspaikkavaihtoehdon osalta alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, eikä asemakaavaa. Kaavoituksen käynnistämisestä päättää Nurmon kunnanhallitus.

Biojätteiden laajamittainen käsittely ja lopputuotteiden hyödyntäminen edellyttävät ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisen ympäristöluvan. Ympäristölupahakemukseen tulee liittää ympäristövaikutusten arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto.

Sivutuoteasetuksen (EY 1774/2002) perusteella eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevältä laitokselta edellytetään Elintarviketurvallisuusviraston Eviran myöntämä laitoshyväksyntä.

Sivutuoteasetuksen (EY 1774/2002) ja lannoitevalmistelain (539/2006) perusteella laitoksella muodostuvien ravinnelajien markkinointi ja myynti edellyttää Eviran tuotehyväksyntää.

Maakaasuasetuksen (1058/1993) 1. luvun 5 § perusteella asetusta sovelletaan myös biokaasun siirtoon ja hyödyntämiseen, mikäli kaasun hyödyntäminen tapahtuu laitoksen ulkopuolella. Asetuksen 2. luvun, 6 §:n perusteella kaasun siirtoputkiston saa rakennuttaa vain Turvatekniikan keskuksen antamalla rakentamisluvalla.

2 ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostus on kuulutettu Nurmossa, Lapualla, Kauhavalla ja Seinäjoella 24.5.-19.7.2007 kuntien virallisilla ilmoitustaululla ja pääkirjastoissa. Kuulutus on julkaistu alueella ilmestyvissä sanomalehdissä Ilkka, Lapuan Sanomat ja Etelä-Pohjanmaa -lehti. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia käsittelevät tiedotus- ja keskustelutilaisuudet on pidetty Lapualla Vanhan Paukun kulttuuritalolla 7.11.2006 ja 28.4.2007. Arviointiselostuksesta on pyydetty lausunnot Kauhavan kaupunginhallitukselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta, Nurmon kunnan kunnanhallitukselta, Lapuan kaupunginhallitukselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta, Seinäjoen kaupunginhallitukselta, Seinäjoen seudun terveysyhtymältä, Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksen Maaseutu-osastolta, Etelä-Pohjanmaan liitolta, Länsi-Suomen lääninhallituksen Sosiaali- ja terveysosastolta, Pohjanmaan TE-keskuksen Kalatalousyksiköltä, Vaasan tiepiiriltä, Museovirastolta ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiriltä, Lapuan Jätevesi Oy:ltä sekä Turvatekniikan keskukselta. Yhteysviranomaiselle on toimitettu yhteensä 10 lausuntoa ja 2 mielipidettä, joissa oli yhteensä 38 allekirjoittanutta.

3 YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Kauhavan kaupunginhallitus

Kauhavan kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan Heikas Oy:n biokaasulaitoksen rakennushankkeesta, että sillä ei ole huomauttamista biokaasulaitoksen rakennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Kauhavan kaupunginhallitus ei ota kantaa sijoituspaikkojen suhteen, mutta pitää molempia paikkoja rakentamiseen soveliaina. Kaupunginhallitus pitää lisäksi tärkeänä, että yhtiön Kauhavalla toimivan sikalan liete käsitellään mahdollisesti rakennettavassa biokaasulaitoksessa.

Lapuan kaupunginhallitus

Lapuan kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että arviointiselostuksessa on hankkeesta aiheutuvat erilaiset tekijät otettu riittävän kattavasti huomioon, jotta pystytään arvioimaan hankkeen ympäristölliset kokonaisvaikutukset. Lisäksi Lapuan kaupunki katsoo, että Lapuan vaihtoehdon arvioidut maisemalliset haittavaikutukset rakennuspaikan sijainnin osalta suhteessa valtakunnalliseen maisema-alueeseen eivät vaikuta kovin perustelluilta alueen etäisyyksien ja peitteisyyden kannalta arvioituna. Samoin meluvaikutusten muutoksen arviointi ei ole ko. sijaintipaikkakohteissa kovin relevantti asia, koska pysyvää asutusta ei ole lähietäisyydellä kummassakaan vaihtoehdossa. Edellä mainittujen näkökohtien lisäksi Lapuan kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta esittää lausunnossaan seuraavaa. Biokaasulaitoksen arviointiselostuksessa käytetty 10 km:n tarkastelualue sen aiheuttamille välillisille vaikutuksille on alimitoitettu. Lausunnossa perustellaan asiaa seuraavasti.

Arviointiselostuksen mukaan toiminta on tarkoitus aloittaa siten, että käsiteltävä orgaaninen aines on 120 000 tn. Tästä käsittelymäärästä on arvioitu, että noin puolet olisi maataloudesta peräisin olevaa lantaa. Mikäli toimintaa tulevaisuudessa laajennetaan 360 000 tonniin, niin maatalouden lannan osuus tulisi olemaan 120 000 tonnia.

Toiminnassa syntyvä kaasu hyödynnetään omassa toiminnassa ja loppu myydään joko sähköverkkoon tai teollisuudelle. Kaasusta voidaan tulevaisuudessa valmistaa myös ajoneuvopolttoainetta, mutta biokaasu on tällöin puhdistettava, toteaa Lapuan kaupungin ympäristölautakunta lausunnossaan.

Biokaasutoiminnassa syntyvät tuotteet käytetään hyödyksi lannoitteena. Rejektivettä voidaan varastoida 500 m³ :n rejektivesialtaassa ja 4000 m³ :n nestelannoitteen välivarastoaltaassa. Välivarastoallasta ei ole esitetty havainnekuvassa.

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta toteaa, että arviointiselostuksen mukaan toiminnan harjoittaminen 360 000 tonnin käsittelymäärän mukaan edellyttää mittavaa kysyntää käsitelyn lopputuotteena syntyville lannoitetuotteille. Tällainen kysyntä edellyttää lautakunnan mielestä lainsäädännöllisiä ja yhdyskuntarakenteellisia muutoksia erityisesti maataloudesta.

Ympäristölautakunnan mielestä arviointiselostus on pääpiirteittäin kattavasti laadittu ja hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät selostuksesta.

Arviointiselostuksessa on esitetty, että laitoksessa voidaan käsitellä sivutuoteasetuksen 2.luokan mukaisia eläinperäisiä jätteitä, joita muun muassa ovat kuolleet eläimet.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan renderöintiä ei ole arviointiselostuksessa kuitenkaan käsitelty ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain ja asetuksen edellyttämällä tavalla.

Ympäristölautakunta esittää, että biokaasulaitoksessa syntyvien tuotteiden hyödyntämisessä tulee noudattaa ympäristönsuojelulainsäädäntöä ja erityisesti tulee ottaa huomioon valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta ja valtioneuvoston päätös puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyssä. Ympäristölautakunta katsoo, ettei lopputuotteiden ympäristövaikutuksia ole esitetty riittävästi eikä arviointiselostuksessa ole huomioitu lainkaan sellaista mahdollisuutta, että lopputuotteiden kysyntä ei etene suunnitellulla tavalla. Mikäli laitoksessa käsitellään suunniteltua enemmän teollisuuden jätteitä sen vuoksi, että karjanlantaa ei ole prosessiin saatavilla, niin ongelma korostuu lopputuotteiden hyötykäytön ja varastoinnin osalta. Arviointiselostuksessa ei ole myöskään selvitetty millä perusteella lopputuotteiden arvioidaan täyttävän lannoitelain ja lannoitevalmistelain vaatimukset. Ympäristölautakunta toteaa, että myös lannoitelain ja lannoitevalmistelain mukaisten tuotteiden hyödyntämisessä tulee noudattaa edellä mainittuja valtioneuvoston päätöksiä.

Nurmon kunnanhallitus

Nurmon kunnanhallitus toteaa lausunnossaan, että useat arvioidut vaikutukset olivat riippumattomia sijoituspaikasta. Nurmon vaihtoehdon osalta haasteellisiksi arvioitiin liikennekysymykset ja naapuruussuhteet. Lapuan osalta todettiin laajimman kapasiteetin aiheuttavan tarkastelualueella havaittavaa liikenteestä syntyvän melun lisääntymistä.

Nurmon kunnanhallitus toteaa lausuntonaan biokaasulaitoshankkeen toiminnan tulleen arviointiselostuksessa kuvatuksi kattavasti ja ympäristövaikutusten arvioinnin tehdyn riittävän laajasti ja perusteellisesti ja toteaa hankkeen toteuttamiselle olevan riittävät perusteet.

Seinäjoen seudun terveystyöntö, Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että arviointiselostuksessa on kattavasti ja perusteellisesti selvitetty hanketta ja perusteita hankkeen toteuttamiseksi. Taulukko vaihtoehtojen vertailusta on selkeä.

Lautakunta toteaa, että merkittävintä viihtyvyyshaittaa eli hajua ja sen leviämistä on selvitetty mallinnuksella. Lautakunta huomauttaa, että mallissa ei ole kuitenkaan huomioitu poikkeuksellisia sääolosuhteita, kuten inversiotilannetta, jolloin hajukaasut voivat kulkeutua arvioitua pidemmälle. Lautakunta esittää, että liikenteen järjestäminen Nurmon laitokselle edellyttää täydellistä liittymäkanavointia.

Lautakunta pitää tärkeänä, että hanketta viedään eteenpäin. Bioenergian tuottaminen säästää uusiutumattomia raaka-aineita. Paikallisesti tuotettuna saadaan näin suurin hyöty.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Lausunnossaan Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että hankkeella on ympäristön kannalta useita positiivisia vaikutuksia ja teolliselle toiminnalle tyypillisiä haittavaikutuksia. Tulosten perusteella molemmat sijoitusvaihtoehdot arvioitiin liitossa toteuttamiskelpoisiksi ja hanke kokonaisuutena kannattavaksi.

Aiemmin Etelä-Pohjanmaan liitto totesi lausunnossaan Kauhapork Oy:n sikalatoimintojen laajentamisesta ja lietteen prosessoinnista biokaasulaitoksessa, jossa liete kuljetettaisiin ulkopuoliselle laitokselle. Tällä saavutettaisiin mittakaavahyötyjä ja investointien käyttöasteen parantumista. Lietteiden käyttö biokaasun tuotantoon on myös Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelmassa esitetyn energian omavaraisuuden lisäämistavoitteen mukainen ja vähentää maakunnan riippuvuutta fossiilisista energialähteistä.

Liiton mukaan biokaasulaitoksen toimintaan liittyy monia positiivisia ympäristövaikutuksia. Haitalliset vaikutukset liittyvät lähinnä laitoksen materiaalikuljetuksista aiheutuvan liikenteeseen ja raaka-ainemateriaalin käsittelystä aiheutuvista hajuhaitoista. Etelä-Pohjanmaan liitto esittää, että liikenteen aiheuttamia haittoja tulee vähentää mahdollisimman paljon logistiikan suunnittelulla ja raaka-aineiden sekä lopputuotteiden tarkoituksenmukaisella käsittelyllä. Laitoksen hajuhaitat on pyrittävä hallitsemaan hajuhaittoja minimoivalla teknologialla.

Museovirasto

Museovirastolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn mukaisesta arviointiselostuksesta koskien biokaasulaitoksen rakennushanketta.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on tutustunut aineistoon ja toteaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen olevan laadultaan hyvä ja kattava. Selostuksessa esitetään hyvin kuvaavasti toimintamenetelmät ja niiden eri laajennusmahdollisuudet.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry esittää selostuksen muutamiin kohtiin kommentteja sekä kysyy lisätarkennuksia:

Kohta 3.4.6 Vedenerotus. Piiri esittää, että laitoksen olisi varattava 12 kuukauden varastointitilat kuivalannalle, joko yrityksen tuotantopaikassa, vuokraamalla tarvittava määrä vapailta markkinoilta tai palauttamalla kuiva-aines ja liete sopimustoimittajien lantaloihin, joihin on varattu sopimuksin riittävä määrä tilaa. Sama koskee myös rejektilietettä ja muita lannoitejakeita.

Kohta 3.4.7.1 Biokaasun jatkojalostus. Lausunnossa muistutetaan, että prosessissa valmistetaan yhtenä tuotteena metaanikaasua sisältävää polttoainetta. Metaanin on todettu oleva 23 kertaa pahempi kasvihuonekaasu kuin hiilidioksidi. Laitoksella on oltava hyvin järjestetty tarkkailu mahdollisten kaasupäästöjen seurantaan.

Piiri kysyy lausunnossaan, miten mahdollisia kaasuvuotoja tullaan seuraamaan ja tarkkailemaan. Piiri toivoo lausunnossaan, että yksikössä aloitettaisiin myös biopolttoaineen jalostaminen heti.

Kohta 3.8.4 Piha-alueet. Piiri esittää, että piha-alueille sadevesikaivoihin näytteenottomahdollisuuden lisäksi asennettaisiin sulkuventtiilit sekä pumppukaivot varotoimenpiteenä onnettomuuden, vuodon tai tulipalon varalta.

Kohta 3.6 Muodostuvat jätteet ja jätevedet. Piirin mukaan kaatopaikalle sijoitettavat jätteet, kuten hiekka ja sora tulee voida käsitellä vaarattomaksi samojen vaatimusten mukaan kuin muukin prosessoitava tuote.

Kohta 8.1.2.2 Vaikutukset karjatilojen hajupäästöihin. Piiri huomauttaa, että selostuksesta ei selvinnyt, tullaanko kaikki säiliöt ja varastot kattamaan. Silloin hajupäästöt alenevat huomattavasti, eikä sadevesiä keräännyt altaisiin. Selostuksesta ei käynyt ilmi myöskään, miten usein altaissa joudutaan käyttämään sekoitusta, että lietteet ja muut jakeet pysyvät tasalaatuisina.

Tuotannon vaatima peltoala ja maakunnan viljelyalojen määrä herättää keskustelua. Aloittavalla 120 000 tonnin kapasiteetilla levitysalaa tarvitaan noin 18 000 ha ja laajassa mitakaavassa oleva toiminta tarvitsee levityspinta-alaa 42500 ha. Mikäli kuljetusmatkat aiotaan pitää lyhyinä, tullaan suuri osa alueen peltoaloista lannoittamaan yhtiön tuotteilla. Piiri mielestä huomioitavaa on, että osa tiloista aikoo jatkossakin käyttää lantaa ja lietettä raakana pelloillaan, sekä luovuttaa sitä vastaanottajille ja käyttämään kaupallisia lannoitteita. Piirin mukaan taulukosta 8.3 ei käy ilmi todellisten levitysmahdollisuuksien määrää, koska taulukossa ei ilmoitettu muiden kuin sikojen määrä. Tarkasteltu alue on piirin mielestä liian laaja toiminta-alueeksi, sillä tuotteita tuskin kannattaa ajaa kymmenien kilometrien päähän.

Kohta 8.3.2 Hankkeen vaikutukset liikenteeseen. Piiri pitää hyvänä asiana sen, että kuljetukset tultaisiin hoitamaan pääosin säiliöautoilla. Valtatieliittymä tulee kummassakin vaihtoehdossa varmistaa odotus- /ryömintäkaistoilla. Piirin mielestä yhtiön tulee varata rejektilietteen ja muiden lannoitejakeiden varastokapasiteettia riittävästi.

Kohta 8.4.3 Metaanin polton päästöt. Piiri huomauttaa, että ylijäämäkaasulle tulisi löytää jokin hyödynnettävä paikka tai keino. Polttaminen soihdussa ei ole järkevää edes häiriötilanteessa.

Kohta 8.6.3 Arvio hankkeen vaikutuksista luontoon. Piiri pitää tehtyä luontovaikutusten arviointia huonona ja yväselyksen ala-arvoisena osiona. Piiri esittää, että luontovaikutukset toteutetaan uudelleen asianmukaisesti toteutettuna riittävän laajalta alueelta eikä vain koskien rakennuspaikkaa. Metsäsuunnitelma ei voi korvata luontoselvitystä, eikä sen perusteella voida todeta alueen kasvi- ja eläinlajeista saadun riittävää tietoa.

Kohta 9. Vaihtoehtojen vertailu. Piirin mielestä molemmissa vaihtoehtoissa Lapualla ja Nurmossa on lukuisia hyviä puolia ja heikkouksia. Hankkeessa tulisi laittaa painoarvoa myös rakennuspaikalle, joka on todettu Lapuan osalta suoperäiseksi alueeksi ja se lienee vaativampi rakennuspaikkana. Läheinen jätevedenpuhdistamo ja perunajauhotehtaan sijainti jatkojalostuslaitoksineen lienee laitokselle etuna. Nurmon vaihtoehdossa rakennuspaikka on kovapohjainen ja sijoittuminen niin teknillisesti kuin liikenteellisestikin hyvä. Samoin hyvät synergiaedut, joita Nurmossa on tarjolla läheisen elintarviketeollisuuden takia. Lisäksi Nurmossa lähimmät asuinkiinteistötkin ovat pääosin sika- ja siipikarjatiloja hajupäästöineen.

Turvatekniikan keskus (TUKES)

Turvatekniikan keskus toteaa lausunnossaan, että TUKESin valvomista vaarallisten kemikaalien teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavista kohteista Nurmon sijoituspaikkavaihtoehtoon läheisyydessä sijaitsee Atria Oyj:n laitos ja Lapuan sijoituspaikkavaihtoehtoon läheisyydessä Ciba Specialty Chemicals Oy:n laitos. Suunnitteilla olevan biokaasulaitoksen aiheuttamat vaikutukset mahdollisten onnettomuuksien leviämiseen laitosten välillä tulee arvioida ennen laitoksen rakentamista.

Jäteliikkeen käsittely mädättämällä katsotaan vaarallisen kemikaalin valmistamiseksi ja siihen sovelletaan asetusta vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (59/1999). Koostumuksensa perusteella biokaasu voidaan luokitella erittäin helposti syttyväksi kaasuksi (F+, R12).

Turvatekniikan keskus esittää, että laitoksella varastossa ja laitteistossa olevan biokaasun ja muiden kemikaalien määrän mukaisesti toiminta voi olla ilmoituksen- tai luvanvaraista, ja toiminnalle voi olla toimintaperiaatteen ja turvallisuusselvityksen laatimisvelvoite. Velvoitteita määrittelevät kemikaalimäärät on esitetty asetuksen 59/1999 liitteen 1 osassa 2. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa haettava TUKESilta lupa vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin.

Turvatekniikan keskus toteaa, että mikäli biokaasua johdetaan valmistuslaitoksen ulkopuolelle ja edelleen hyötykäyttöön, toimintaan sovelletaan laitoksen ulkopuolella maakaasusetusta (1058/1993). Maakaasuputkistoja saa rakentaa vain TUKESin antamalla rakentamisluvalla (1058/1993, 6§).

Tiehallinto, Vaasan tiepiiri

Vaasan tiepiiri on antanut arvion liikennevaikutuksista ja alustavan näkemyksen liikenteellisistä vaikutuksista arviointiselostukseen. Vaasan tiepiirin mielestä arviointiselostuksessa on esitetty liikenteelliset vaikutukset riittävällä tavalla. Vaasan tiepiiri suosittelee edelleen Lapuan vaihtoehtoa, jossa liikenteelliset vaikutukset ovat helpommin hallittavissa.

Vaasan tiepiiri toteaa, että molemmat kohteet edellyttävät liittymälupaa tai liittymän käyttötarkoituksen muutosta. Samassa yhteydessä määritellään liittymäluvan ehdot, jossa huomioidaan nykyinen sekä hankkeen aiheuttama vaikutus liikenteeseen.

Mielipide 1

Mielipiteen allekirjoittanut vastustaa jyrkästi biokaasulaitoksen rakentamista Lapuan Kivimäen alueelle. Maasto on siellä pehmeää, joten laitos vaatii paalutuksen. Mielipiteen esittäjä kysyy, miksi laitoksen, josta ei tule jätettä, pitäisi rakentaa jätevedenpuhdistamon viereen. Suunnitellun laitoksen lähellä, runsaan kilometrin päässä on runsaasti asutusta, joka joutuisi kärsimään hajuhaitoista. Lisäksi rakennusten arvo romahtaisi. Vastaavassa, paljon pienemmässä laitoksessa Vehmaalla on ollut jatkuvasti hajuongelmia, joten niitä olisi suunnitellussa laitoksessa moninkertaisesti. Mielipiteen mukaan hakija on suunnittelemassa laitosta, johon Kauhavalle suunnitellun jättisikalan lietemäärät vastaanotettaisiin. Koska lietteen mukaan kaikenlaista muutakin jätettä, olisi mielipiteen esittäjän mukaan lannoite vähintäänkin kyseenalaista. Mikäli laitos on välttämätöntä rakentaa esitetään laitosta rakenttavaksi Nurmoon.

Mielipide 2 (37 allekirjoittanutta)

Mielipiteen allekirjoittaneet asuin- ja kiinteistönomistajat ovat vakuuttuneita ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä kertyneen aineiston sekä ympäristö- ja tieviranomaisien lausuntojen muodostaman kokonaisuuden valossa Lapuan Kiviniemen alueen paremmuudesta biokaasulaitoksen sijoituspaikaksi.

Mielipiteen esittäjät toteavat, että hankkeesta vastaavan yhteysviranomaiselle toimittama arviointiselostus on ansiokas kuvatessaan ympäristön nykytilaa ja laitoksen toiminnan. Sitä vastoin useat toiminnan tuottamat haittavaikutukset etenkin Nurmon toteuttamisvaihtoehdon osalta jäävät vähälle käsittelylle.

Mielipiteen allekirjoittajat vastustavat Heikas Oy:n biokaasulaitoksen rakentamista Nurmon Isomäkeen hajuhaittojen takia. Mielipiteen esittäjät toteavat, ettei vastaavan laitoksen hajuhaittoja Vehmaalla ole saatu kuriin ja Nurmossa laitos olisi kolme kertaa suurempi. Nurmossa lähin asuinkiinteistö sijaitsee vain 700 metrin päässä suunnitellusta laitoksesta. Alueelle ei nykyisellään kohdistu merkittävää hajukuormitusta. Koska laitos tulee kuitenkin ainakin poikkeustilanteissa aiheuttamaan naapuri- ja lähialueen kiinteistöjen käytölle pysyvää räsitusta lisääntyvien hajuhaittojen vuoksi mielipiteessä katsotaan, että laitoksen sijoittaminen Lapualla on parempi sijoituspaikka. Sillä asemakaavassa Lapualla sijaitsevan tontin käyttötarkoitukseksi on osoitettu teollinen jätteenkäsittely, jossa on valmiina teolliseen toimintaan soveltuva infrastruktuuri.

Mielipiteessä todetaan, että arviointiselostuksessa on varauma laitosteknisen täydentämiseksi eläinten ruhojen ja niiden osien hävittämiseen soveltuvalla laitoksella eli renderöintilaitoksella. Mikäli renderöintilaitoksen rakentamiseen ryhdytään, on ympäristölupapäätöksessä määritettävä selkeät raja-arvot laitoksesta johtuvalle haju ym. kuormitukselle. Laitoksen rakentamisessa on korostettava parhaan mahdollisen tekniikan käyttöä (BAT), jotta ympäristölle ja ihmisille aiheutuvat riskit saadaan eliminoitua.

Mikäli renderöintilaitoksen rakentaminen siirtyy pitkälle tulevaisuuteen, mielipiteessä katsotaan, että tämä ympäristövaikutusten arviointimenettely on liian aikainen. Laitoksen rakentamista ja sen vaikutuksia ympäristölle ei käsitellä arviointiselostuksessa seikkaperäisesti. Ajan kuluessa olosuhteet ja käytettävissä olevat tekniset ratkaisut saattavat muuttua, joten renderöintilaitoksen ympäristövaikutukset ja ympäristöluvan edellytykset tulisi arvioida lähempänä varsinaista toteuttamista.

Nurmon sijoituspaikkavaihtoehdon ympäristöluvan edellytysten arvioinnissa on otettava huomioon arviointiselostukseen jäänyt virheellinen tieto sijoituspaikan liikenneväylistä. Arviointiselostuksen sivulla 14 samoin kuin sivulla 15 kuvassa 3.2 ilmoitetaan pääasiallisen liikenteen laitokselle valtatieltä 19 tapahtuvan uutta metsänhoitotietä pitkin. Kyse ei ole kuitenkaan vähäliikenteisestä metsänhoitotiestä vaan valtatie 19 turvallisuuden parantamiseksi poistettavien yksityisliittymien yksityistietoimituslain mukaisessa menettelyssä (tietoimitus kesken) perustettava korvaava tieyhteys. Tiestä tulee viljelystie, jolle etenkin maatalouden kevät- ja syystöiden yhteydessä kohdistuu vilkas maatalousliikenne. On huomiotava, että tietoimituksessa on koottu noin 40 kiinteistörekisterikiinteistölle kohdistuva liikenne yhdelle viljelystielle. Biokaasulaitos lisäisi merkittävästi raskaan kuljetusten määrää viljelystiellä, joka ei rakenteensa eikä leveytensä puolesta sovellu ympärivuotiseen raskaaseen liikennöintiin.

Mielipiteen mukaan tautiriski ei poistu kokonaan, vaikka arviointiselostuksessa on kuvattu kaikkien laitoksesta poistuvien autojen desinfiointi. Vaikka kuljetukset suoritettaisiin suljetulla säiliöautotyypisellä kalustolla, kaluston desinfiointia lannan tai muun aineksen tuottajan luona tuskin tehokkaasti voidaan järjestää. Autojen rakenteissa ja pyörissä saattaa tautivaarallista materiaalia kulkeutua kauaskin. Mikäli laitos rakennettaisiin Nurmoon, on otettava huomioon viljelystiehen kohdistuva maatalousliikenne myös eläintautiriskien kannalta.

Mielipiteessä vaaditaan, ettei biokaasulaitoksen rakentamista Nurmoon ei tulisi sallia ilman laajempaa alueen tulevan tehokkaan käytön kartoittamista.

Mielipiteen mukaan biokaasulaitostoiminta ei ole riskitöntä kuten Saksassa Rhadereitstedtissa marraskuussa 2005 neljä ihmishenkeä vaatinut räjähdysonnettomuus sekä Schlettaussa tammikuussa 2006 tapahtunut 100 000 litran lietevuoto osoittavat. Arviointiselostuksessa on analysoitu onnettomuustilanteita suppeasti noin yhden sivun verran. Minkäänlaista kuvausta siitä miten laajalle esimerkiksi räjähdysonnettomuus saattaisi vaikutuksensa ulottaa, ei ole.

Lisäksi mielipiteessä todetaan, että suurimmat riskit sijoitettaessa biokaasulaitos valtatie 19 lähelle Nurmoon ovat liikenteen lisääntyminen. Riskit kasvavat edelleen, mikäli laitoksesta myöhemmin aloitetaan kaasukuljetukset liikenne- tai muuhun polttoainekäyttöön.

4 YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Heikas Oy:n biokaasulaitoksen rakennushanke Nurmoon tai Lapualle ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitetty YVA- asetuksen 10§:ssä esitetyt asiat. Ympäristökeskuksen mielestä ympäristöarvioinnin kohteena oleva biokaasulaitos toteutuessaan parantaa jätehuollon toimintaedellytyksiä sekä hyödyntää maatalouden ja elintarviketuotannon jätteitä biokaasuksi ja lannoitteiksi. Myös lausunnonantajat pääsääntöisesti korostavat hankkeen tarpeellisuutta ja merkitystä alueen kehittymiselle. Kannanotoissa kuitenkin korostetaan liikenteen, melun ja hajujen lisääntymistä ja niistä aiheutuvien riskien ja haittojen vähentämismahdollisuuksia.

Hankekuvaus

Arviointiselostuksessa on esitetty tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, sijainnista, maankäyttötarpeesta sekä vaihtoehtoista, joihin sisältyy myös hankkeen toteuttamatta jättäminen. Arviointiselostuksessa on kuvattu hankkeen rakentamisvaihe ja sen vaikutukset. Hankkeen mukaisen laitoksen arvioitu käyttöikä on vähintään 20-30 vuotta. Käyttöikänsä vaikuttaa toimialan kehittyminen. Mikäli laitos poistetaan käytöstä, puretaan laitoksen rakenteet ja alue maisemoidaan tai osoitetaan muuhun käyttöön.

Laitos on suunniteltu vastaanottamaan, käsittelemään ja jatkojalostamaan käynnistysvaiheessa 120 000 tonnia orgaanista materiaalia. Suunnittelussa on otettu huomioon mahdollisuus kolminkertaistaa laitoksen käsittelykapasiteetti jatkossa. Arviointiselostuksessa on esitetty hyvin muun muassa kuvin kahden eri kapasiteetin 120 000 t/a sekä 360 000 t/a laitoksella käsiteltävien materiaalien kulku eri prosessien kautta. Sekä Nurmon että Lapuan sijoituspaikkavaihtoehtoissa viemäroitävät vedet johdetaan Lapuan Jätevesi Oy:n jätevedenpuhdistamolle.

Biokaasulaitoksen prosessi on kuvattu hyvin ja selkeästi tekstissä, kaavio- ja havainnekuvin. Kuitenkaan arviointiselostuksesta ei käy ilmi, kuinka paljon kerrosalaa on tarkoitus rakentaa tai miten korkeita rakennukset ovat.

Arviointiselostuksessa on eritelty kaikki ne biokaasulaitoksen alueella tehtävät työvaiheet ja toiminnot, joista on odotettavissa vaikutuksia ympäristöön. Kuitenkin arviointiselostuksesta jäi puuttumaan selkeä esitys niistä biokaasulaitoksen alueella tehtävistä työvaiheista ja toiminnoista, joista on odotettavissa lisävaikutuksia ympäristöön. Tällaisia ovat muun muassa jätteiden vastaanotto ja purku, kuljetuskaluston puhdistukset, pesut, väliavarastointi, prosessin toimintahäiriöt sekä huolto- ja korjausajat.

Biokaasulaitoksen rakennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman jälkeen arviointiselostukseen on lisätty uutena toimintana kuolleiden eläinten (sivutuoteasetuksen mukainen II riskiluokka) käsittely eli renderöintilaitos.

Renderöintilaitosta kuvataan pohjakuvaluonnoksessa ja tekstissä noin sivun verran sekä ympäristövaikutusten arviointiosassa varsin lyhyesti.

Arviointiselostuksen mukaan Nurmon/Lapuan biokaasulaitoksen yhteyteen ei tässä vaiheessa ole suunnitteilla kuolleiden eläinten (sivutuoteasetuksen mukainen II riskiluokka) käsittelyä eli ns. renderöintiprosessia.

Laitoksen täydentäminen renderöintiprosessilla myöhemmässä vaiheessa on kuitenkin mahdollista. Näin ollen kuvaus renderöintilaitoksesta ja sen aiheuttamista ympäristövaikutuksista on esitetty osana YVA- selostusta. Puhelinkeskustelussa 10.9.2007 hankkeesta vastaava Jyrki Heilä vahvisti, että kuolleiden eläinten vastaanotto ja käsittely ei ole laitoksen aloitusvaiheessa ajankohtainen, mutta mahdollinen, jos hygienisointi- tai sterilisointiyksikkö asen-

netaan laitokselle. Arviointiselostuksessa ei ole ilmoitettu kapasiteettia, mutta on Heilän mukaan enimmillään noin 2000 tonnia vuodessa. Kun esitetyssä rakennushankkeessa laitos käsitelisi vuosittain 120 000 – 360 000 tonnia biohajoavaa materiaalia, on renderöinnin osuus pieni. Kuitenkin sen arvioidaan lisäävän laitoksella käsiteltävien hajukaasujen kuormaa merkittävästi, ja ympäristövaikutukset on esitetty tältä osin arviointiselostuksessa puutteellisesti ja pintapuolisesti.

Biokaasulaitoksen rakennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman jälkeen arviointiselostukseen on lisätty toisena uutena toimintana humuksen jatkojalostus kuivaamalla ja rakeistamalla. Humuksen jatkokäsittelyä on kuvattu lyhyesti, samoin kuin lopputuotteiden jatkojalostuksen aiheuttamaa haju- ja pölyhaittaa.

Mikäli humuksen jatkojalostus kuivaamalla ja rakeistamalla ja/tai renderöintilaitos sisällytetään ympäristölupahakemukseen, tulee molempia prosessikuvauksia täydentää sekä selvittää kyseessä olevista toiminnoista aiheutuvat pöly-, melu- ja hajuhaittojen määrät ja niiden puhdistustekniikat sekä varautuminen häiriötilanteisiin.

Hankealueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. Lapuan sijoituspaikkavaihtoehto sijoittuisi yleis- ja asemakaavassa teolliseen jätteenkäsittelyyn tarkoitettulle tontille. Lapuan osalta arviointiselostuksessa on virhe. Lapuan kaupunginhallitus on toimittanut ympäristökeskukselle tiedoksi Kiviniemen kaupunginosan kortteleita 1602 ja 1603 koskevan kaupunginvaltuuston 3.5.2002 §11 hyväksymän asemakaavan. Arviointiselostuksessa esitetty tieto siitä, että aluetta oleva asemakaava olisi vuodelta 1991 ei siten pidä paikkaansa.

Nurmon sijoitusvaihtoehdossa hankealueelle ei ole maakuntakaavassa osoitettu kaavamerkintöjä tai -määräyksiä. Nurmon sijoitusvaihtoehdossa alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Koska hanke johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen, tulisi alueelle käynnistää asemakaavan laadinta, jolloin ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä kerättävää tietoa voidaan hyödyntää kaavoituksessa. Hankkeen koon ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen hankkeen toteuttaminen MRL 137§ suunnittelutarveratkaisulla ei ole mahdollista.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat

Biojätteiden laajamittainen käsittely ja lopputuotteiden hyödyntäminen edellyttävät ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisen ympäristöluvan.

Biokaasulaitoksen rakentaminen vaatii yksityiskohtaiset rakennus- ja rakennuttamissuunnitelmat. Näihin edellytetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiset rakennusluvut, jotka myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Sivutuoteasetuksen (EY 1774/2002) perusteella eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevältä laitokselta edellytetään Eviran myöntämä laitoshyväksyntä.

Sivutuoteasetuksen (EY 1774/2002) ja lannoitevalmistelain (539/2006) perusteella laitoksella muodostuvien ravinnepäästöjen markkinointi ja myynti edellyttää Eviran tuotehyväksyntää.

Maakaasun siirtoon ja hyödyntämiseen, mikäli kaasun hyödyntäminen tapahtuu laitoksen ulkopuolella. Asetuksen 2. luvun, 6 §:n perusteella kaasun siirtoputkiston saa rakennuttaa vain turvatekniikan keskuksen antamalla rakentamisluvalla.

Turvatekniikan keskuksen mukaan laitoksella varastossa ja laitteistossa olevan biokaasun ja muiden kemikaalien määrän mukaisesti toiminta voi olla ilmoituksen- tai luvanvaraista, ja toiminnalle voi olla toimintaperiaatteen ja turvallisuusselvityksen laatimisvelvoite. Velvoitteita määrittelevät kemikaalimäärät on esitetty asetuksen 59/1999 liitteen I osassa 2. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa haettava TUKESilta lupa vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin.

Vaihtoehtojen käsittely ja vertailu

Vaihtoehtojen vertailu on suoritettu asianmukaisesti.

Muistutuksissa on vastustettu biokaasulaitoksen rakentamista sekä Nurmoon että Lapualle.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Kumpikaan biokaasulaitoksen toteutusvaihtoehdoista eivät sijaitse lähellä pohjavesialueita. Arviointiselostuksen mukaan kummassakaan kohteessa ei ole talousvesikäytössä olevia kaivoja yhden kilometrin etäisyydellä biokaasulaitokselle suunniteltuilta alueilta. Kaivojen kartoitus on tehty hyvin. Vesihuollon selvitykset vaikuttavat riittävältä.

Laitoksen vedenkäytöllä ei ole arviointiselostuksen mukaan vaikutusta vedenjakeluun.

Arviointiselostuksessa todetaan, ettei biokaasulaitoksen normaalitoiminnan aikana päästöjä vesistöön ole eikä haitallisia vaikutuksia kalatalouteen ja rapukantaan.

Toisaalta lannoitejakeiden peltokäytöstä on vaikutuksia vesistöön, mutta vähemmän kuin raakalietteen levityksestä.

Luontovaikutukset

Arviointiselostuksessa on todettu, että hankkeella on vaikutusta paikalliseen luontoon ja eliöstöön vain hankkeen välittömällä paikalla. VE2- alueen (Lapua) ollessa suota, hankkeella tulisi olemaan jonkin verran vaikutusta myös suon muihin osiin, muun muassa sen vesitalouteen tarkasteltavan vaikutusalueen rajausta ei tältä osin ole tehty tarkoituksenmukaisesti.

Mitään erillisiä luontoselvityksiä ei YVA- prosessin aikana ole tehty, vaan luontovaikutusten arviointi perustuu yksinomaan olemassa olevaan tietoon. Tämä tarkoittaa VE1:ssä (Nurmo) Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen lausuntoa kohteen metsätaloussuunnitelman yhteydessä tehdystä luontotietojen keruusta ja VE2:ssa alueen yleis- ja asemakaavaselvityksiä. Ympäristökeskuksen lausunnossa arviointiohjelmasta todettiin, että olisi tarpeen tehdä maastoinventointi, jossa selvitettäisiin ainakin alueella tavattavat luontotyypit sekä samalla lajiryhmäkohtaisten sekä uhanalaisten lajiston ja luontodirektiivin IVa lajien inventointien tarve. Lausuntoa täydennettiin jälkeinpäin ympäristökeskuksen luonnonsuojeluryhmästä toteamalla, että mikäli tiedot on saatavissa olemassa olevien selvitysten kautta, erillistä maastoinventointia ei tarvittaisi. Arviointiselostuksen laatija on päätenyt siihen, että olemassa olevat selvitykset ovat riittävän tarkkoja, viitaten VE1:n kohdalla Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen lausuntoon ja VE2:n kohdalla alueen kaavatilanteeseen. Selostuksesta puuttuu kuitenkin arvio selvityksiin liittyvien aineistojen mahdollisista puutteista ja epävarmuustekijöistä sekä selvityksen luotettavuustasosta. Hankkeen luonne huomioon ottaen nykyiset selvitykset riittävät, eikä erillisten luontoselvitysten teettäminen ole välttämätöntä. Kuitenkin esimerkiksi Nurmon alueen asemakaavoituksen yhteydessä olisi hyvä täydentää olemassa olevaa selvitystä.

Vaikutukset ihmisiin

Kirjallisissa mielipiteissä on noussut esille ympäristöhaitat, erityisesti hajuhaitat sekä liikenneongelmat.

Arvioinnissa huomioitiin kaasut, haisevat yhdisteet, mikrobit, myrkylliset yhdisteet ja kemikaalit. Arvioinnissa tunnistettiin laitoksella muodostuvia kaasuja, kuvattiin kaasujen ominaisuudet ja esitettiin arvio tilanteista, joissa kaasumaisia yhdisteitä voi vapautua ympäristöön terveydelle haitallisina pitoisuuksina, sekä kaasujen aiheuttamat terveysvaikutukset.

Mikrobien, myrkyllisten yhdisteiden ja kemikaalien osalta kuvattiin menetelmät ja käytännöt lainsäädännöllisten hygieniavaatimusten täyttämiseksi. Laitoksen prosesseihin liittyvät arviot on esitetty konsultin asiantuntemuksen pohjalta, haitallisuus- ja vaikutusarviot perustuvat kirjallisuuteen ja tutkimustietoon.

Hajuvaikutukset arvioitiin matemaattisen mallinnuksen avulla. Lähtötietoina käytettiin jätehuoltolaitoksille tyypillisesti asetettuja lupa-arvoja sekä Biovakka Oy:n biokaasulaitoksen hajukaasujen käsittelyprosessin mittaustuloksia. Lisäksi arvioitiin laitoksella muodostuvien lannoitejakeiden käytöstä aiheutuvia hajuvaikutuksia suhteessa raakalietteen peltokäyttöön.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja maisemaan

Rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuurimaiseman osalta voidaan todeta, että ympäristövaikutusten arviointiselostus on asianmukaisesti laadittu.

Nurmon sijoituspaikkavaihtoehto sijaitsee metsäisellä alueella, jossa laitos on mahdollista rakentaa metsäsaarekkeen sisään. Alue ei ole maisemallisesti arvokkaaksi luokiteltavaa aluetta. Mikäli laitoksen ympärille jätetään suojapuustoa, on hankkeella tässä vaihtoehdossa hyvin vähäinen vaikutus maisemaan. Laitoksen korkeimmat rakenteet, kuten reaktorit saattavat näkyä puuston takaa vt 19:lle.

Lapuan sijoituspaikkavaihtoehto sijoittuu Lapuan jätevedenpuhdistamon pihapiiriin, jota ympäröi laaja, lähes puuton suoalue. Puhdistamoalueen ympärillä on kuitenkin harvaa puustoa. Suoaluetta ympäröi Lapuan – Kauhavan Alajoen viljelytasanko, joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi ja valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Riskit ja haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja ympäristöonnettomuuksien mahdollisuudesta on esitetty asiallisesti.

Suunnitteilla olevan biokaasulaitoksen aiheuttamat vaikutukset mahdollisten onnettomuuksien leviämiseen laitosten välillä tulee arvioida ennen laitoksen rakentamista.

Laitoksella varastossa ja laitteistossa olevan biokaasun ja muiden kemikaalien määrän mukaisesti toiminta voi olla TUKESin lausunnon mukaan ilmoituksen- tai luvanvaraista, ja toiminnalle voi olla toimintaperiaatteen ja turvallisuusselvityksen laatimisvelvoite.

Vaikutusten selvittämiseen liittyvät ongelmat

Vaikutusten selvittämiseen liittyviä epävarmuustekijöitä on kuvattu arviointiselostuksessa riittävästi. Laitoksen prosesseihin liittyvät arviot on esitetty konsultin asiantuntemuksen pohjalta, haitallisuus- ja vaikutusarviot perustuvat kirjallisuuteen ja tutkimustietoon. Hajuvaikutukset arvioitiin matemaattisen mallinnuksen avulla. Mallin avulla ei voida arvioida poikkeuksellisten sääolojen, kuten inversiutilanteen aikaista hajuvaikutusta. Laitossuunnittelussa

optiona mukana olevan renderöintilaitoksen hajuvaikutuksia ei ole huomioitu matemaattisen mallinnuksen avulla mitattujen lähtötietojen puuttumisen vuoksi.

Laitoksen lannoitevalmisteiden peltokäytön maaperä- ja vesistövaikutukset on arvioitu yleisellä tasolla, koska selostuksen laatimisvaiheessa ei ollut vielä tiedossa tiloja, jotka tulevat toimittamaan lietteensä biokaasulaitokselle, eikä näin ollen ollut tiedossa myöskään lietteen levitysaloja.

Liikenteen meluvaikutukset perustuvat tiehallinnon tutkimustietoon ja laitoksen meluvaikutuksen osalta Biovakan laitoksella suoritettuun melumittaukseen.

Renderöintilaitoksen eikä humuksen rakeistuksen hajuvaikutuksia ei ole arvioitu.

Vaikutuksia karjatilojen hajupäästöihin ei selostuksen laatimisvaiheessa ei ollut vielä tiedossa tiloja, jotka tulevat toimittamaan lietteensä biokaasulaitokselle, eikä näin ollen ollut tiedossa myöskään lietteen levitysaloja. Tältä osin ei ole suoritettu vertailua VE1 ja VE 2 vaihtoehtojen välillä.

Lausunnossa esitettiin, ettei lopputuotteiden ympäristövaikutuksia ole esitetty riittävästi eikä arviointiselostuksessa ole huomioitu lainkaan sellaista mahdollisuutta, että lopputuotteiden kysyntä ei etene suunnitellulla tavalla. Mikäli laitoksessa käsitellään suunniteltua enemmän teollisuuden jätteitä sen vuoksi, että karjanlanta ei ole prosessiin saatavilla, niin ongelma korostuu lopputuotteiden hyötykäytön ja varastoinnin osalta.

Vaikutusalueen rajaukset

Hankkeen välittömien vaikutusten tarkastelualueeksi määritettiin 1 km säde laitoksen sijointupaikasta normaalitoiminnan vaikutusten tarkasteluun ja 2 km säde poikkeustilanteiden tarkastelua varten. Näiltä alueilta selvitettiin herkät ja häiriintyvät kohteet, kuten asutus, pohjavesialueet, käytössä olevat talousvesikaivot (1 km säteellä). Kartalla on esitetty niiden sisälle jäävät herkät ja häiriintyvät kohteet, kuten esimerkiksi asutus, pohjavesialueet ja käytössä olevat talousvesikaivot sekä arvokkaat maisema-alueet. Liikenteestä aiheutuvia vaikutuksia tarkasteltiin noin 10 km säteellä.

Kirjallisessa lausunnossa pidettiin 10 km tarkastelualueita välillisille vaikutuksille alimitoitettuna.

Seuranta

Arviointiselostus ei sisällä yksityiskohtaista seurantaohjelmaa.

Lausunnoissa kiinnitettiin melko paljon huomiota vaikutusten seurantaan eri vaikutusten osalta.

Yhteysviranomaisen korostaa seurannan toteuttamisen merkitystä.

Osallistuminen

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia käsittelevät tiedotus- ja keskustelutilaisuudet on pidetty Lapualla Vanhan Paukun kulttuuritalolla 7.11.2006 ja 28.4.2007.

Raportointi

Arviointiselostus on raportoitu pääosin laadukkaasti. Arviointiselostus on selkeä ja sitä on havainnollistettu piirroksin, kuvin ja kartoin. Arviointiselostuksessakin kuvittaminen ja tietoisuuskorotukset auttavat ja selventävät selostusta. Arviointiselostus sisältää tiivistelmän, jossa esitetään tärkeimmät pääkohdat sekä hankkeesta että ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä.

Yhteysviranomaisen muistuttaa lausuntojen ja muistutusten huomioonottamista jatkosuunnittelussa.

5 LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Ympäristökeskus lähettää lausuntonsa tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteiden esittäjille. Lisäksi yhteysviranomaisen lausunto pidetään yleisön nähtävillä yhden kuukauden ajan Nurmossa, Lapualla, Kauhavalla ja Seinäjoella kuntien virallisilla ilmoitustaululla ja pääkirjastoissa virallisilla ilmoitustauluilla ja pääkirjastoissa niiden aukioloaikoina. Lausunto tulee nähtäville myös verkkosivuille: www.ymparisto.fi/lsu > ympäristönsuojelu > ympäristövaikutusten arviointi > vireillä olevat hankkeet. Yhteysviranomainen toimittaa hankkeesta vastaavalle jäljennökset annetuista lausunnoista ja mielipiteistä. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Länsi-Suomen ympäristökeskuksessa.

Johtajan sijainen
Yli-insinööri

Martti Kujanpää

Insinööri

Sirpa Lindroos

Suoritemaksu

8660 €

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu määräytyy Valtion maksuperustelain (150/1992) 8 § ja ympäristöministeriön asetuksen alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003) mukaan. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Länsi-Suomen ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä.

TIEDOKSI

Lausunnonantajat
Mielipiteiden esittäjät
Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus + 2 kpl arviointiselostuksia